

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย
มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

Action Research for Developing the Teachers' Potential in Producing Videos at Princess
Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22

สนั่น อุททาพงษ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โซยา ภาวะบุตร**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเชนทร์ จันทร์ปุม***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการ พัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 2) กำหนดแนวทางดำเนินงานพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 3) ติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือ ครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 10 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มเจาะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบบันทึกการสังเกต แบบบันทึกการประชุม แบบการนิเทศภายใน แบบประเมินตนเอง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) 4 ขั้นตอนจำนวน 2 วงรอบคือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นการปฏิบัติการ 3) ขั้นการสังเกตการณ์ และ 4) ขั้นการสะท้อนกลับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่นำเสนอแบบความเรียง ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 พบว่า สภาพโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหารอยู่ในระดับน้อย ครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะ วิธีการที่ถูกต้องในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ปัญหาในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด
2. แนวทางการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศภายใน 3) การนิเทศแบบชี้แนะ
3. การติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร หลังเข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อวีดิทัศน์ สามารถผลิตสื่อวีดิทัศน์มีคุณภาพ

คำสำคัญ : ศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ประธานสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

This study aimed to 1) explore the current states, problems and needs for developing the teachers' potential in producing videos at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22, 2) find out guidelines for developing the teachers' potentiality in producing videos at Princess Chulabhorn's College Mukdahan, 3) monitor and evaluate the development of the teacher's competence in producing videos at Princess Chulabhorn's College Mukdahan.

The target group consisted of 10 voluntary teachers at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22. Tools used to collect data include : a set of questionnaires, a form of structured interview, a form of observation record, a form of meeting minutes, a form of internal supervision, and a form of self-evaluation. An action research of 4 phases 2 cycle including : 1) planning 2) action 3) observation and 4) reflection was employed. Statistics utilized to analysis was employed to analyze qualitative data in forms of content classification and essay-type presentation. The findings of this study were as follows :

1. The current status, problems and needs of the teachers' competency in producing videos at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22 found that in case of states, it was at the low level as a whole. The teachers at the school faced a lack of knowledge, understanding, skill, and accurate techniques on producing videos. The problems in the development of the teachers' potential in producing videos, in general, were at the high level. The needs of the teachers in developing their competency in producing videos were at the highest level.

2. The guidelines for developing the teachers' potentiality in producing videos at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22 were composed of : 1) operation of workshop, 2) internal supervision, and 3) coaching supervision.

3. Regarding the monitoring and assessment for developing the teachers' competence in producing videos at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22 revealed that, after attending the training session, the teachers gained better knowledge and understanding concerning the production of the videos at the high level. In addition, the teachers could produce appropriate quality videos materials at least a piece per person

Keywords : Teachers' Potential Producing Videos.

กุ่มิหลั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ใน หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ซึ่งในมาตรา 80 ระบุว่า "รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ (3) พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับควมเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคูณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝั้ให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย

มีระเบียบวินัย คำนี้ถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” (รวมบทสรุปผู้บริหาร การร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐. 2552 : 127)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ระบุว่า “ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ” และใน มาตรา 67 ยังระบุอีกว่า “รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. 2545 : 38)

ครูเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมและชาติบ้านเมือง ทั้งนี้เพราะครูต้องรับหน้าที่ในการพัฒนาบุคคลในสังคมให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ จนบุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเพื่อพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป ดังนั้น การพัฒนาครูให้เป็นบุคลากรที่มีศักยภาพอย่างที่สุด จึงเป็นงานต่อเนื่องก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการคือ 1) ช่วยพัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของครู ทำให้ครูมีสมรรถภาพในการสอน มีความรู้เพิ่มขึ้น เข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้น 2) ทำให้เกิดการประหยัดเวลาและลดความสูญเสียทางวิชาการเพราะครูที่ได้รับการพัฒนาจนเป็นครูที่มีคุณภาพนั้น ย่อมไม่ทำสิ่งใดผิดพลาดง่าย ๆ สามารถใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำการสอนนักเรียนได้ผลเต็มที่ และตรงตามจุดประสงค์ ส่วนนักเรียนก็มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนด 3) ทำให้ครูได้เรียนรู้งานในหน้าที่ได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ได้รับการบรรจุให้เข้าทำงานใหม่ และครูที่ย้ายไปทำการสอน ณ ที่ทำงานแห่งใหม่ 4) เป็นการแบ่งเบาหรือลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานในสายงานต่างๆ เพราะครูที่ได้รับการพัฒนาอย่างดีและอย่างต่อเนื่องจะมีความเข้าใจงานการสอนและงานอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี 5) ช่วยกระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน กล่าวคือทำให้ครูทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งทางการบริหารที่มีสถานภาพดีขึ้น และ 6) ทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในด้านความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งหลักการปฏิบัติงานและเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ จึงเห็นได้ว่าการพัฒนาครูเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารการศึกษา เพราะงานทุกชนิดของสถานศึกษาจะดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและความร่วมมือของครู ถ้าครูขาดความรู้ความสามารถ ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ไม่จงรักภักดีต่อหน่วยงานของตนเองและขาดความรับผิดชอบ ทะเลาะเบาะแว้งกัน แยกแยะความสามัคคี ต่างคนต่างอยู่ และทำงานไปวันๆ โดยไม่ให้ความร่วมมือ กิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาได้วางเอาไว้ก็จะประสบความล้มเหลวเพราะมีคนก็เหมือนไม่มี เมื่อคนเหล่านั้นไม่ร่วมมือกันและหย่อนสมรรถภาพ การพัฒนาครูจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา แม้ว่าครูทุกคนในสถานศึกษาจะมีความสามารถเพียงใดก็ตาม ถ้าเวลาผ่านไปนานๆ บรรดาความรู้ความชำนาญก็ย่อมอ่อนลงไปเป็นของธรรมดา หรือบางทีการทำงานจำเจ อยู่เสมอๆ งานที่ทำอาจกลายเป็นความเบื่อหน่ายได้เหมือนกัน ดังนั้น การที่ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ครูทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีขวัญและกำลังใจ (สุกิจ ศรีพรหม. 2548 : 11 – 12)

กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในโรงเรียนพื้นที่เป้าหมาย โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ครูผู้สอนตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้เรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

ร่วมกันอย่างเป็นระบบครบวงจร ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) คือการวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) การสะท้อนกลับ (Reflection)

การวิจัยนี้ได้เลือกโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นพื้นที่เป้าหมายโดยมีเหตุผลคือ 1) เป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ด้านสนับสนุนการเรียนการสอน 2) ครูผู้สอนตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เข้าร่วมโครงการวิจัยและเห็นความสำคัญของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และ 3) ครูผู้สอนขาดทักษะในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ดังนั้น จึงเป็นโอกาสที่จะพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนต่อไป

โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร ตั้งอยู่ที่บ้านหนองหอย หมู่ที่ 6 ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมือง มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พื้นที่โรงเรียน 99 ไร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี มีพระชนมายุครบ 3 รอบ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความสามารถ ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และต้องการพัฒนานักเรียนให้เป็นแบบอย่างในด้านคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกันด้วย ซึ่งโรงเรียนจะรับนักเรียนทั้งประจำและไปกลับในเขตพื้นที่บริการ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม นครพนม และมุกดาหาร โรงเรียนเปิดทำการสอน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538

จากการศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการที่จะพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โดยการสำรวจและสอบถาม ระหว่างวันที่ 7 – 12 ธันวาคม พ.ศ.2554 พบว่า 1) ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ 2) มีภาระงานมาก เนื่องจากเป็นโรงเรียนประจำ 3) ครูผู้สอนตระหนัก เห็นความสำคัญ และต้องการที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีการศึกษา มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ยิ่งประโยชน์ให้เกิดความก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพครูต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
2. ค้นหาแนวทางดำเนินงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
3. ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล จำนวน 11 คน ประกอบด้วย ครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้มาโดยสมัครใจ
2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยคือ ครูผู้สอนตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2/2554 – 1/2555 ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 10 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาและแนวทางพัฒนาครู

3.1 เนื้อหาการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ 2 ด้าน

3.1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อวีดิทัศน์

3.1.2 การผลิตสื่อวีดิทัศน์ด้วยโปรแกรมตัดต่อ Sony Vegas

3.2 แนวทางการพัฒนาครูใช้ 3 แนวทางดังนี้

3.2.1 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

3.2.2 การนำไปใช้ในชั้นเรียน

3.2.3 การนิเทศภายในให้ความช่วยเหลือโดยกลุ่มผู้นิเทศ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 30 เดือนมิถุนายนพ.ศ. 2555

5. ขอบเขตด้านระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) ตามแนวคิดของ อองอาจ นัยพัทธ์ (2551 : 302) ทั้งนี้ พัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยดำเนินการอย่างน้อย 2 วงรอบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่

ชุดเครื่องมืออบรมการวิจัยปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเอกสารให้ความรู้และแบบฝึกปฏิบัติ ตามโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ได้แก่

2.1 แบบสอบถาม

2.1.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร

2.1.1. แบบสอบถามความคิดเห็น ตามโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ครู)

2.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (นักเรียน)

2.3 แบบบันทึกการสังเกต

2.3.1 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของครู

2.3.2 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

- 2.3.3 แบบบันทึกการสังเกตการใช้สื่อการสอนของครู
- 2.4 แบบบันทึกการประชุม
- 2.5 แบบการนิเทศภายใน
- 2.6 แบบประเมินตนเอง
 - 2.6.1 แบบประเมินตนเองก่อนอบรม
 - 2.6.2 แบบประเมินตนเองหลังอบรม
- 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 สมุดที่ใช้ในการจดบันทึก
 - 3.2 กล้องบันทึกภาพนิ่ง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

พบว่า ครูตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน จึงต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งถ้าโรงเรียนมีโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ก็ยินดีเข้าร่วมโครงการ โดยมีความมุ่งหวังให้โครงการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม เน้นการปฏิบัติจริงและต่อเนื่อง รวมไปถึงได้รับการดูแลให้ความรู้ คำแนะนำ การให้คำปรึกษาจากวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ คือ นายอดิสร ก้อนคำ ครูโรงเรียนบ้านดงมอน อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

2. แนวทางดำเนินงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

เนื่องจากสิ่งที่ต้องการพัฒนา คือ การพัฒนาศักยภาพในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ผู้ร่วมวิจัยจึงร่วมกันจัดทำโครงการชื่อ “โครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” โดยมีครูตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 10 คน สมัครใจเข้าร่วมโครงการ โครงการนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ 2) ให้ครูผลิตสื่อวีดิทัศน์ได้ด้วยตนเอง อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้น และ 3) ให้โรงเรียนมีสื่อวีดิทัศน์เพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมของโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้แก่ 1) อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ 2) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล 3) นำสื่อวีดิทัศน์ที่ครูเข้าร่วมโครงการผลิตขึ้นไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) ประชุมครูที่เข้าร่วมโครงการเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน รับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แผนการพัฒนาตนเอง โดยประยุกต์การวิจัยเชิงปฏิบัติการไปใช้ในเรื่องอื่นๆ พร้อมทั้งมอบเกียรติบัตรแก่ครูทุกคนที่ผ่านการอบรม

3. ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22

3.1 ระบบติดตามและประเมินโครงการ แบ่งเป็น 2 ระยะได้แก่

ระยะที่ 1 ประเมินการปฏิบัติงาน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติงานกับแผน สํารวจปัญหาระหว่างดำเนินงาน ความเหมาะสมและความพอเพียงของทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ

ระยะที่ 2 ประเมินผล สรุป เพื่อตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลกระทบและผลพลอยได้อันเกิดจากโครงการ

3.2 ผลการนำระบบติดตามและประเมินผลที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 สรุปได้ดังนี้

3.2.1 ผลการประเมินการปฏิบัติงาน พบว่า การปฏิบัติงานแต่ละกิจกรรมของโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว้ ในส่วนของผลการประเมินความเหมาะสมและความพอเพียงด้านทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความเหมาะสม และเพียงพอ

3.2.2 การประเมินผลสรุปโครงการ พบว่า โครงการที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้ง 3 ข้อ คือ 1) ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ 2) ให้ครูผลิตสื่อวีดิทัศน์ได้ด้วยตนเอง อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้น และ 3) ให้โรงเรียนมีสื่อวีดิทัศน์เพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ที่มีคุณภาพ และได้นำมาใช้กับนักเรียน ในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร

สิ่งที่ได้รับเพิ่มเติมจากการดำเนินโครงการครั้งนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีต่อองค์กรคือ ทำให้ผู้บริหาร ผู้วิจัย และ คณะครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมไปถึงครูมีความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ที่หลากหลาย นอกจากนี้ นักเรียนโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร ได้มีส่วนร่วมในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ อีกด้วยโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่าสามารถนำไปใช้ได้จริง มีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ระยะของการประเมิน

อภิปรายผล

1. ศักยภาพปัญหา และความต้องการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

ผู้วิจัยได้อาศัยการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและครบถ้วนเพียงพอ สำหรับใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาศักยภาพครู เช่น จากการเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแทนครูของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จากการประชุม การสัมภาษณ์ พบว่าครูในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการผลิตสื่อวีดิทัศน์ จึงมีความต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งถ้าโรงเรียนมีโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ก็ยินดีเข้าร่วม โดยมุ่งหวังให้โครงการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม เน้นการฝึกปฏิบัติจริงและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (5) ที่ระบุว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันกับสื่อการเรียนรู้อื่นๆและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 : 16) งานวิจัยที่ใกล้เคียงกับความต้องการดังกล่าวข้างต้นคือ งานวิจัยของ ญัฐยา จิตรกุล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการผลิตสื่อของ

ครูผู้สอนนักเรียนออกทิสติก โรงเรียนพิษณุโลกปัญญานุกูล ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของครูผู้สอนนักเรียนออกทิสติกโรงเรียนพิษณุโลกปัญญานุกูล ดำเนินการผลิตสื่ออยู่ในระดับน้อย เพราะขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ และพร้อมจะให้ความร่วมมือในการผลิตสื่อ แนวทางการพัฒนาการผลิตสื่อโดยฝึกอบรมปฏิบัติการให้ความรู้เรื่องสื่อและหลักการผลิตสื่อ วางแผนจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนออกทิสติก การผลิตสื่อ และการหาประสิทธิภาพของสื่อ โดยกำหนดดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพของสื่อ 80/80 ผลการพัฒนาปรากฏว่า ครูผู้สอนนักเรียนออกทิสติกมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสื่อและการผลิตสื่อสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม มีทักษะการวางแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนออกทิสติกและทักษะในการผลิตสื่อระดับดีมาก และสื่อมีประสิทธิภาพ 90/80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. แนวทางดำเนินงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยใช้ “โครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตน-ราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นสิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์มากที่สุดเพราะเป็นการส่งเสริมให้ครูผู้เข้ารับการอบรมทั้ง 10 คน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ทำให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะ กระบวนการผลิตสื่อวีดิทัศน์ จากการปฏิบัติจริง เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำสื่อภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือสิ่งประดิษฐ์อื่นๆ มาปรับปรุง เพื่อให้ได้สื่อวีดิทัศน์ที่สมบูรณ์สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยในการอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ครูผู้เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตสื่อวีดิทัศน์อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้น

2.2 การให้คำปรึกษา ตรวจสอบ ประเมินผล ตามโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้เข้าร่วมโครงการอย่างยิ่ง ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะการผลิตสื่อวีดิทัศน์ที่ได้รับ ทำให้ครูผู้เข้าร่วมโครงการเกิดความมั่นใจ และสามารถนำทักษะ ความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับไปพัฒนาต่อไป

2.3 การนำสื่อวีดิทัศน์ที่ผลิตได้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้อีก่อนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนหลายประการ ด้านครูผู้สอน ช่วยให้ครูผู้สอน สอนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย และยังช่วยขยายเนื้อหาที่เรียน ทำให้การสอนง่ายขึ้น ประหยัดเวลา ส่วนด้านนักเรียน เป็นสื่อที่ตรงประเด็นกับเนื้อหาที่เรียน เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว น่าสนใจ ตื่นเต้น แปลกใหม่ น่ากลับไปดูที่บ้านได้ ได้เห็นบุคคลิกภาพ และรู้สึกผ่อนคลาย

2.4 การสรุปผลการดำเนินงานและการใช้ระบบติดตามและประเมินโครงการ ตรวจสอบความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 สิ่งที่เป็นรูปธรรมคือ ครูที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 10 คนสามารถผลิตสื่อวีดิทัศน์ได้อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้น เมื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้อีก พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีความคิดเห็นที่ดีต่อสื่อวีดิทัศน์ที่ครูผลิตขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูมีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการผลิตสื่อวีดิทัศน์เพิ่มมากขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ ศรีวิสัย (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนสาธิตแบบฝึกปฏิบัติเรื่อง งานใบตอง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนสาธิตแบบฝึกปฏิบัติ 2) แบบทดสอบหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินผลงานและ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการใบตองและแกะสลัก 1 ภาคเรียนที่ 2/2553 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่าสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนสาธิตแบบฝึกปฏิบัติที่สร้างขึ้นมีคุณภาพด้านเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.63$) และด้านสื่อวีดิทัศน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.68$) ผลจาก

การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน ($\bar{x} = 21.15$, S.D. = 3.99) และค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน ($\bar{x} = 47.85$, S.D. = 4.43) และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่า t-test พบว่าได้ค่า t เท่ากับ 40.252 ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนสาธิตแบบฝึกปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สามารถที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาใบตองและแกะสลักหรือรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานใบตองตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้

3. ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 เมื่อวันที่ 5 – 8 มิถุนายน 2555 พบว่า

3.1 การใช้แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ทำให้ครูที่เข้าร่วมโครงการได้มีการพัฒนาตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ และสามารถผลิตสื่อวีดิทัศน์ได้หลังจากที่เข้ารับการอบรม จะเห็นได้จากผลการตอบแบบประเมินตนเองก่อนเข้ารับการอบรมและหลังเข้ารับการอบรมของครูที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผลการประเมินของครูอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ครูมีความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ จากการสังเกตพฤติกรรมครูที่เข้าร่วมโครงการในระหว่างการอบรม ครูมีความกระตือรือร้นใฝ่รู้ใฝ่เรียนและมีความสุขกับการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ หลิมวาณิช (2554 : บทคัดย่อ) เรื่อง ปฏิบัติการพัฒนาครูจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย พนักงานครู ครูอัตราจ้าง จำนวน 38 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 2 คน ประกอบด้วย ผู้ศึกษาค้นคว้า และวิทยากร ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยมากขึ้น และการนิเทศภายใน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีพฤติกรรมการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการนิเทศภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกรายการ 2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการก่อนและหลังการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีผลการปฏิบัติการพัฒนาในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการ โดยผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการสังเกตพฤติกรรมการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการนิเทศภายใน พบว่า หลังการนิเทศภายในสูงกว่าก่อนการนิเทศภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การใช้แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความสามารถ เข้าใจและเกิดทักษะ โดยผลิตสื่อวีดิทัศน์ได้อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้น หลังจากเข้ารับการอบรมตามโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์และได้รับการนิเทศภายในจากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งพบว่า ความสมบูรณ์ของสื่อวีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.30$) ดังนั้นจึงต้องพัฒนาในรอบที่ 2 ซึ่งปรากฏว่า ความสมบูรณ์ของสื่อวีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นอยู่ในระดับมาก (นำเสนอในตาราง 25) การที่โรงเรียนมีสื่อวีดิทัศน์ที่หลากหลาย จะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเนื่องจากสื่อวีดิทัศน์จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้รู้จักการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ซับซ้อนได้ง่ายก่อนเกิดความคิดรวบยอดได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สร้างความสนใจในการเรียน เกิดความสนุกสนาน

ไม่รู้ลึกเพื่อต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรเทพ หมิ่นเทพ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนา
 วิดีทัศน์ประกอบการสอน วิชาช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้
 ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ 1) วิดีทัศน์ประกอบการสอน วิชาช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา เรื่องการประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์ สำหรับ
 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิด 4 ตัวเลือก 3) แบบสอบถามความคิดเห็น
 ของนักเรียนที่มีต่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน วิชาช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์ สำหรับนักเรียน
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่
 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) การพัฒนาวีดิทัศน์ประกอบการสอน วิชาช่างประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์ สำหรับนักเรียน
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และสื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนมีประสิทธิภาพที่ 85.83 / 86.67 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน
 และหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวีดิทัศน์ประกอบการสอน วิชาช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา เรื่องการประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์
 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่า
 คะแนนก่อนเรียน 3) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน วิชาช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา
 เรื่องการประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน
 - 1.1 โรงเรียนควรนำการวิจัยเชิงปฏิบัติการไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอน
 และพัฒนางานด้านอื่นๆ เช่น การพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น
 - 1.2 โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์
 ให้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมและพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
 - 1.3 โรงเรียนควรดำเนินการจัดหาห้องสตูดิโอไว้สำหรับการผลิตสื่อวีดิทัศน์
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 การพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มี
 ชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ และสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ๆ
 - 2.2 ควรใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการศึกษาในเรื่องอื่นๆ เช่น การพัฒนารูปแบบ
 ประเมินโครงการที่เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กมลทิพย์ หลิมวาณิช. (2554). *ปฏิบัติการพัฒนาครูจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

คุรุชนวงการครู. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. เข้าถึงได้จาก : <http://www.seal2thai.org/kru/kru012j.htm>.

จิระวรรณ ศรีวิสัย.(2553). *การสร้างสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนสาคิตแบบฝึกปฏิบัติ เรื่อง งานใบตองระดับประกาศนียบัตร*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ณัฐยา จิตรกุล. (2550). *การพัฒนาการผลิตสื่อของครูผู้สอนนักเรียนออทิสติก โรงเรียนพิษณุโลกปัญญาอนุกุล ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เทพสตรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ธีรเทพ หมิ่นเทพ. (2551). *การพัฒนาวีดิทัศน์ประกอบการสอน วิชาช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์ สำหรับ*

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์